

ΕΙΣΗΓΗΣΙΣ

ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ Π. ΚΟΥΖΗ

ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΑΤΕ,

Ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν, κληρονόμος τῆς ἀρχαίας Πλατωνικῆς καὶ κατὰ τὰς ὑπερόχους ἀρχὰς ἐκείνης περὶ τὴν γνῶσιν καὶ ἔρευναν τῆς ἀληθείας ἀπὸ εἰκοσαετίας ἐν Ἑλλάδι ἀσχολουμένη, οὐδέποτε ἔπαυσε νὰ εἶναι ἐκ παραλλήλου καὶ τὸ λῆκνον τῶν ἐθνικῶν παραδόσεων καὶ ὀνείρων, τὴν πραγμάτων τῶν ὁποίων οὐδέποτε παρέλειπε ζωηρῶς καὶ ποικιλοτρόπως νὰ ἐνισχύη.

Τοῦτ' αὐτὸ ἐνεργότατα ἔπραξε καὶ καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦ τελευταίου πολέμου καὶ τῆς δεινῆς κατοχῆς, σκοπίμως δ' ἀπέφυγον νὰ πραγματοποιηθῶ περὶ τούτου ἐν τῷ ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῆς 28 Ὀκτωβρίου 1940 πρὸ τριῶν ἡμερῶν λόγῳ μου, ἐπιφυλασσόμενος νὰ πράξω τοῦτο ἐκτενέστερον κατὰ τὴν πανηγυρικὴν συνεδρίαν τῆς σήμερον.

Οὕτω τὴν 2^{αν} Νοεμβρίου 1940 ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν ὡς ἡ ἀρχαιότερα τῶν Ἀκαδημιῶν, ἐξ ἧς ἀπέρρευσεν ὁ θεσμὸς καὶ τὸ ὄνομα τῆς Ἀκαδημίας, ἀπηθύνθη πρὸς ἀπάσας τὰς Ἀκαδημίας τῆς οἰκουμένης διαμαρτυρομένη διὰ τὴν ἄδικον καὶ ἀπάνθρωπον ἐπιβουλὴν τῆς φασιστικῆς Ἰταλίας κατὰ τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς χώρας ταύτης, τῆς μητρὸς τοῦ ἀνωτάτου ἀνθρωπισμοῦ. Προφητικῶς δ' ἅμα διεκήρυττε τότε, ὅτι ἡ μικρὰ κατὰ τὴν ἔκτασιν, ἀλλὰ τεραστίᾳ τὴν ψυχὴν καὶ τὴν ἠθικὴν δύναμιν Ἑλλάς θὰ δεῖξη κατὰ τὸν ἀναληφθέντα ἀγῶνα τὴν ἰσχὺν τοῦ δικαίου καὶ τῆς ἰδέας τῆς ἐλευθερίας.

Μετὰ ἐξάμηνον, τὴν 6^{ην} Ἀπριλίου 1941, ἐπὶ τῇ κηρύξει καὶ ὑπὸ τῆς Γερμανίας τοῦ πολέμου κατὰ τῆς Ἑλλάδος, ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν προέβη καὶ πάλιν εἰς ἔκδοσιν ψηφίσματος, ἐν ᾧ ἐξεδηλοῦτο ἡ κατάπληξις αὐτῆς ἐπὶ τῇ νέᾳ ἐκείνῃ ὡμῇ προσβολῇ κατὰ τῆς Ἑλληνικῆς πατρίδος, τῆς ὁποίας τὰ διδάγματα τοῦ ὑπερτάτου ἀνθρωπισμοῦ εἶχον ἐκθρέψει διὰ τῶν ὑψηλῶν ἰδεῶν καὶ ἀρχῶν ὀλοκλήρους γενεᾶς καὶ τοῦ νέου ἀδίκου ἐπιδρομέως. Ταῦτοχρόνως διεκήρυττε τὴν ἀκλόνητον αὐτῆς πίστιν πρὸς τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἀμείωτον ἐμπιστοσύνην πρὸς τὰς ἐνόπλους δυνάμεις τῆς πατρίδος, τὰς ἀξίως μεθ' ὑπερόχου αὐτοθυσίας συνεχιζούσας

τὴν μεγάλην ἑλληνικὴν παράδοσιν καὶ ἱστορίαν. Διεδήλου δὲ περαιτέρω ἐν αὐτῷ τὴν ἀφοσίωσιν αὐτῆς πρὸς τὸν ἄξιον τῆς πατρίδος καὶ τῶν ἑλληνικῶν παραδόσεων Α. Μ. τὸν Βασιλέα τῶν Ἑλλήνων, καὶ τοὺς εὐψύχους συνεργάτας του κατὰ τὰς σοβαρωτάτας ἐκείνας στιγμὰς καὶ ἐξεδήλου τὸν εὐγνώμονα θαυμασμὸν αὐτῆς πρὸς τοὺς ἡρωϊκοὺς τῆς Ἑλλάδος Συμμάχους. Διακηρύττουσα δὲ ὅτι οὐδὲν γινώσκει ὑπέρτερον τῆς ἐλευθερίας ἐξέφρασε ἐκ νέου τὴν πεποίθησιν αὐτῆς, ὅτι ἡ Πατρίς θὰ νικήσῃ μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ, ὡς ἔχουσα ὑπὲρ αὐτῆς τὸ δίκαιον.

Κατὰ δὲ τὰ ἐπακολουθήσαντα μαῦρα ἔτη τῆς τραγικῆς κατοχῆς, ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν, μηδέποτε ὑποταχθεῖσα εἰς τὰ κελεύσματα τῆς τυραννίας καὶ τῶν τότε ἐνταῦθα δορυφόρων αὐτῆς καὶ μηδὲως καμφθεῖσα ἐκ τῶν ποικίλων πιέσεων τούτων, οὐδέποτε ἔπαυσε διαμαρτυρομένη, ἐνεργῶς ἀνθισταμένη, καὶ ποικιλοτρόπως ἐνισχύουσα τὸν φρικτῶς δεινοπαθοῦντα λαόν, ὅστις, ὡς ἐξ ἐνστίκτου, καθ' ἡμέραν πρὸς αὐτὴν κατέφευγε ζητῶν παρηγορίαν, ὥθησιν καὶ νέαν ἐνίσχυσιν ἐν τῇ ἐκδηλώσει τῶν ἐξόχως πατριωτικῶν αὐτοῦ ἐκδηλώσεων, ἀντιλαμβανόμενος, ὅτι ἡ Ἀκοδημία εἶναι ὄντως ὁ ἀκοίμητος φρουρὸς τῶν ἐθνικῶν παραδόσεων.

Ἐν δὲ τῇ πανηγυρικῇ συνεδρίᾳ τῆς 25 Μαρτίου 1941 ἐκφράζουσα τὴν βαθυτάτην αὐτῆς εὐλάβειαν, τὸν θαυμασμὸν καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην τῆς πρὸς τὰς ἐνόπλους δυνάμεις, τὰς μετὰ εὐψυχίας ἀποκρουσάσας τὸν ἐπιδρομέα, ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν διετράνωσε καὶ πάλιν τὴν ἀφοσίωσιν αὐτῆς πρὸς τὸν σεπτὸν Βασιλέα, τὸ σύμβολον τῆς ἐνότητος τοῦ Γένους, καὶ τοὺς γενναίους συνεργάτας αὐτοῦ, διεκήρυξε τὴν ἀπόλυτον αὐτῆς πίστιν εἰς τὴν εὐνοϊκὴν τοῦ ἀγῶνος ἔκβασιν, καὶ προέβη εἰς τὴν ἀπονομὴν πρὸς τὰς ἐνόπλους δυνάμεις τοῦ Ἔθνους τοῦ μεγαλυτέρου αὐτῆς βραβείου, τοῦ χρυσοῦ μεταλλίου ἀρετῆς καὶ αὐτοθυσίας, καθ' ἣν ἐπιτακτικὴν ὑποχρέωσιν εἶχεν. Διότι οὗτοι εἶναι οἱ νεώτεροι ἡρώες μας, οἵτινες ἀντλοῦντες διδάγματα ἐκ τῆς ἐνδόξου ἡμῶν ἱστορίας, πιστοὶ τηρηταὶ καὶ συνεχισταὶ τῶν ὑψηλῶν ἰδανικῶν τῆς φυλῆς, διὰ τοῦ ἀτομικοῦ καὶ τῶν τιμημένων ἀρχηγῶν των ἠθικοῦ σθένους καὶ ψυχικοῦ θάρρους, διὰ τῆς αὐταπαρνήσεώς των, τῶν ἄθλων των, τῶν μεγίστων θυσιῶν των καὶ τοῦ αἵματός των, ὑπερήφανοι, μὲ ὑψηλὸν τὸ μέτωπον καὶ πάντοτε ἀπτόητοι, διεφύλαξαν ἀλώβητον τὴν ἑλληνικὴν κληρονομίαν καὶ τὴν τιμὴν τῆς πατρίδος καὶ ἀνεζωογόνοσαν τὸν ὀφειλόμενον παρ' ὄλων σεβασμὸν πρὸς τὴν αἰωνίαν Ἑλλάδα. Μὴ ἀφέντες δὲ μὲ τὸ διακρίναν πάντοτε τὴν Ἑλληνικὴν φυλὴν ἐνστικτον τῆς ἐλευθερίας ἄνευ ἐκδική-

σεως τὴν ἄνανδρον ἐνέδραν καὶ τὴν προσγενομένην εἰς τὴν πατρίδα τοῦ πολιτισμοῦ ἀσεβῆ προσβολήν, ἐδείχθησαν ἅμα μὲν συντελεσταὶ νέου ὑπερόχου ἑλληνικοῦ κλέους, ἅμα δὲ πρωτοπόροι τῆς νίκης ἐν τῷ κοινῷ ἀγωνί πρὸς κατίσχυσιν τῶν ἀρχῶν τῆς ἀνθρωπίνης ἐλευθερίας καὶ τοῦ δικαίου.

Ἄξιοι δ' οὕτω τῆς Πατρίδος ὑπὸ τὴν ὑψηλὴν ἡγεσίαν Ὑμῶν, Μεγαλειότατε, δειχθέντες, δικαιοῦνται ὁμοῦ μετὰ τῶν τροπαίων, τὰ ὁποῖα ἔστησαν καὶ μετὰ τῶν δαφνῶν, τὰς ὁποίας αὐτοὶ οὗτοι ἔδρεψαν ἀνά τὰ βαθύτατα ποτισθέντα καὶ πάλιν διὰ τοῦ τιμίου αἵματός των νικηφόρα Ἑπειρωτικά καὶ Μακεδονικά πεδία, τὸ Ἑλ-Ἀλαμείν καὶ τὸ Rimini, ἀνά τὰς θαλάσσας ὑπερόχως μὲ τὸν νικηφόρον στόλον, τὸν Ἀδρίαν, τὸν Λάμπρον Κατσώνην, τὴν βασίλισσαν Ὀλγαν, τὸν Ἀβέρωφ, καὶ ἀνά τὸν ἀέρα ἡρωϊκώτατα πανταχοῦ μὲ τὰ Βαλτιμόρ, τὰ Σπίτφαιρ καὶ τὰ Χαρικήν, δικαιοῦνται λέγω, νὰ τύχωσι καὶ τοῦ φόρου ὑψίστης τιμῆς, εὐγνωμοσύνης καὶ θαυμασμοῦ, τοῦ ὑπὸ τῶν αὐτῶν ὑψηλῶν ἰδανικῶν καὶ ἐθνικῶν πόθων ἐλαυνομένου ἀνωτάτου πνευματικοῦ ἰδρύματος τῆς Ἑλλάδος, καὶ τῆς ἀπονομῆς τοῦ μεγίστου αὐτῆς βραβεῖου ἀρετῆς καὶ αὐτοθυσίας, πρόσθετον κλέος διὰ τε τοὺς ὑψηλόφρονας καὶ ἡρωϊκοὺς ἐπιζῶντας ἀρχηγούς, ἀξιωματικούς, μονίμους τε καὶ ἐφέδρους, ὑπαξιωματικούς καὶ στρατιώτας, τοὺς γενναίους ἀναπήρους τοῦ πολέμου καὶ τοὺς ἡρωϊκῶς πεσόντας προμάχους τῆς πατρίδος, τοὺς ἐνδόξους καὶ ἱεροὺς νεκρούς, τῶν ὁποίων τὴν μνήμην «οὐτ' εὐρώς, οὐθ' ὁ πανδαμάτωρ ἀμαυρώσει χρόνος».

Τὸ βραβεῖον τοῦτο διεφυλάξαμεν εὐλαβῶς ἐπὶ 5 ὀλόκληρα ἔτη, ἵνα παραδώσωμεν εἰς τὰς χεῖρας Ὑμῶν, Μεγαλειότατε, ὅστις ἐπάξιος τῆς Πατρίδος, τῆς ὁποίας τὴν ὑψηλὴν παράδοσιν ἠκολουθήσατε, ὡδηγήσατε τὰς ἐνόπλους δυνάμεις εἰς τὴν νίκην καὶ τὴν δόξαν καὶ ἀνεγράψατε οὕτω νέας χρυσᾶς σελίδας ὑπερόχου κλέους εἰς τὴν ὑπερένδοξον τρισχιλιετῆ τῆς Ἑλληνικῆς πατρίδος ἱστορίαν :

ὦ τρακόσοι σηκωθῆτε
Καὶ ξανάρθετε σὲ μᾶς
Τὰ παιδιὰ σας θέλ' ἰδῆτε
Πόσο μοιάζουνε σὲ σᾶς! ¹⁾

Μεθ' ὃ δίδεται ὁ λόγος εἰς τὸν Γενικὸν Γραμματέα τῆς Ἀκαδημίας κ. Γεώργιον Π. Οἰκονόμον.

¹⁾ Σολωμοῦ Ἑθνικός ὕμνος.